

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 2.3.2006
COM(2006) 93 galīgā redakcija

2006/0031 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI

ar ko groza Padomes Direktīvu 91/477/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Kopienas vārdā (un ar Padomes 2001. gada 16. oktobra atļauju¹) Komisija parakstīja Apvienoto Nāciju Organizācijas Protokolu par šaujamoču, to daļu, detaļu un munīcijas nelikumīgu ražošanu un tirdzniecību [Apvienoto Nāciju Organizācijas Protokols par šaujamoču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegālas izgatavošanas un aprites apkarošanu] („Šaujamoču protokols”, turpmāk tekstā „protokols”), kas pievienots Konvencijai pret transnacionālo organizēto noziedzību². Noslēdzot šo starptautisko tiesību aktu, pievienotā nošķiruma klauzula ļāva saglabāt Kopienas kompetenci.

Šā protokola mērķis ir „veicināt, sekmēt un stiprināt sadarbību starp dalībvalstīm nolūkā novērst, apkarot un izskaust šaujamoču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegālu izgatavošanu un apriti” (2. pants). Tajā ietverti vairāki panti (21), kuru mērķis galvenokārt ir „novērst šaujamoču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegālu izgatavošanu un apriti”. Dažos protokola noteikumos tomēr ir paredzēts neliels skaits ierobežotu un tehnisku grozījumu, kas īpaši minēti Padomes 1991. gada 18. jūnija direktīvā par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli, pat ja protokola uzdevums acīmredzami atšķiras no direktīvas uzdevuma; pēdējo piemēro tikai dažu ieroču veidu legālai tirdzniecībai (izņemot, piemēram, kaujas ieročus) un tikai iekšējā tirgus robežās.

Šis priekšlikums tāpat neattiecas uz tiem protokola aspektiem, kas atrodas ārpus Direktīvas 91/477 piemērošanas jomas, tādiem kā, piemēram, ieviešanas/izvešanas noteikumi, ko dalībvalstis piemēro uz Eiropas Savienības ārējām robežām.

Vispārējais konteksts

Vispirms ir jāprecizē šaujamoču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegālas izgatavošanas un aprites jēdzieni, pārņemot direktīvas protokola 3. pantā minētās šo darbību definīcijas, lai nodrošinātu juridisku skaidrību, drošību un atbilstību.

Cīņa ar organizēto noziedzību padara šaujamoču izsekojamību jo īpaši nozīmīgu. Tālāk tekstā uzskaitītie tehniskie grozījumi domāti tam, lai atvieglotu šo izsekojamību Direktīvas 91/477 ietvaros un tajā minētajiem ieročiem.

Piemēram, marķēšanas princips ieroča izgatavošanas brīdī – protams, tiem ieročiem, kas ietilpst direktīvas piemērošanas jomā – Direktīvas 91/477 4. panta otrajā daļā tiek minēts tikai netieši, norādot kādiem ieroča identificēšanas datiem jābūt uzrādītām tirgotāju uzskaites žurnālā. Toties protokola 8.1.a) punktā („šaujamoču marķēšana, izgatavošana”) ir skaidri noteikta obligāta ieroču marķēšana. Šo noteikumu direktīvā var pārņemt bez izmaiņām.

Šķiet ir arī lietderīgi tajā pašā direktīvas pantā pārņemt noteikumu no protokola 8.1.c) panta, kurā ir izvirzīta obligāta prasība veikt marķējumu brīdī, kad notiek šaujamoča nodošana no valsts krājumiem pastāvīgā privātpersonas lietošanā.

¹ Publicēta *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*, L 280, 2001. gada 24. oktobrī.

² <http://untreaty.un.org/English/TreatyEvent2003/index.htm>

Tajā pašā Direktīvas 91/477 4. pantā ir noteikts, ka tirgotāji (kas direktīvas 1. panta otrajā punktā definēti kā „jebkura fiziska vai juridiska persona, kuras arods vai nodarbošanās pilnīgi vai daļēji ir šaujamo ražošanas, tirdzniecība, maiņa, izīrēšana, labošana vai pārveidošana”) piecus gadus saglabā uzskaites žurnālu, kurā reģistrē informāciju par ieročiem, kurus tie saņēmuši un pārdevuši. Lai pastiprinātu direktīvas drošības aspektu, uzskaites žurnālu glabāšanas minimālais periods ir jānosaka uz 10 gadiem, kā tas prasīts protokolā (7. pants). Turklāt ir jānorāda, ka tās brokeru un brokeru prakses darbības, kas minētas protokola 15. pantā, pilnībā atbilst direktīvā sniegtajai tirgotāja definīcijai.

Protokola 5. pantā ir paredzēts, ka protokola dalībvalstis veic nepieciešamos likumdošanas un citus pasākumus, lai par noziedzīgiem nodarījumiem atzītu tādas apzināti izdarītas darbības, kā jo īpaši šaujamo nelegāla izgatavošana un aprīte. Tātad, lai palielinātu direktīvas efektivitāti, ir jāpastiprina tajā iespējami piemērojamo sodu formulējums.

Turklāt Direktīvas 91/477 I pielikumā (III punkta a) apakšpunkts) ir precizēts, ka priekšmetus, kas atbilst „šaujamo” definīcijai, neuzskata par ieročiem, kas atbilst direktīvas piemērošanas jomai, ja tie ar konkrētām tehniskām procedūrām ir padarīti neatgriezeniski nepiemēroti lietošanai. Tomēr protokola 9. pantā noteikti daži vispārēji, pilnīgāki ieroču deaktivēšanas principi, kas ir jāpārņem direktīvas grozījumos.

Ierosinātie grozījumi

Ierosinātie grozījumi neskar jaunas problēmas saistībā ar direktīvas vispārējo ekonomiju. Tie tikai pielāgo direktīvas noteikumus jaunajam normatīvajam kontekstam, kas radies Kopienai pievienojoties protokolam.

Atbilstība pārējām Eiropas Savienības politikas jomām un mērķiem

Priekšlikums saskan ar Savienības politiku, jo īpaši attiecībā uz cīņu pret organizēto noziedzību. Tas pilnīgi atbilst Komisijas paziņojumam „Par lielākas drošības garantēšanas pasākumiem attiecībā uz sprāgstvielām, detonatoriem, bumbu izgatavošanas ierīcēm un šaujamo” –KOM(2005) 329 galīgais – kurā ir norādīts: „Komisija 2005. gadā ierosinās Direktīvas 91/477 tehniskas izmaiņas, lai atbilstošos Protokolā sniegtos noteikumus attiecinātu uz direktīvā minēto ieroču pārvietošanu Kopienas teritorijā”.

APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Šajā gadījumā nav vajadzīga apspriešanās, jo ir jāapstiprina Kopienas starptautiskas saistības.

Jāatzīmē, ka priekšlikumā skarti tikai direktīvas tehniskie aspekti; šeit izklāstītos priekšlikumus pārbaudīja valsts ekspertu grupa, kā norādīts tālāk tekstā.

Ekspertu atzinumi un to izmantošana

Attiecīgās zinātnes/speciālo zināšanu jomas

Ierosinātie grozījumi jau saņēma piekrišanu Eiropas Savienības līmenī protokola apspriešanas laikā; tas ir jaukts nolīgums, kas tika izstrādāts ciešā sadarbībā starp visām dalībvalstīm un Komisiju; grozījumos ir tikai izteikta nostāja, uz kuru pamatojoties noslēdza protokolu.

Izmantotā metodoloģija

Valsts ekspertu neformālas grupas sanāksme 2005. gada 23. maijā par Direktīvas 91/477 piemērošanu, lai veiktu redakcionālus grozījumus direktīvā par pievienošanas protokolam.

Galvenās organizācijas/experti, ar kuriem apspriedās

Tieslietu, iekšlietu un aizsardzības ministriju pārstāvji.

Sanemto un izmantoto atzinumu kopsavilkums

Grupa uzskata, ka ir jāpieņem ieteiktie tehniskie grozījumi, vēl jo vairāk tāpēc, ka tie izriet no jau apspriesta un noslēgta nolīguma (protokola).

Veids, kādā speciālo zināšanu rezultāti tiek nodoti sabiedrības rīcībā

Protokols tika publicēts (skat. iepriekš minētās atsauces) un ieinteresētās personas nav iesniegušas atrunas.

Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējums nav vajadzīgs, jo tie ir tikai vienkārši tehniskas dabas grozījumi, kas izriet no Kopienas starptautiskajām saistībām, kā tas redzams dokumentā „Ietekmes novērtējuma pamatnostādnes” (SEK (2005) 791, 2005. gada 15. jūnijs).

Ja šie grozījumi netiks veikti, tas jo īpaši izraisīs tiesisko nenoteiktību uzņēmējiem, un Kopienas starptautisko saistību nepildīšanu.

PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE FAKTORI

Ierosinātās rīcības kopsavilkums

Direktīvas piemērošanas jomā jānosaka šaujamo ieroču nelegālas izgatavošanas un aprites jēdzieni, vēlreiz jāapstiprina to marķēšanas nepieciešamība, jāpagarina direktīvā noteiktais uzskaites žurnālu glabāšanas laiks, jāprecizē piemērojami sodi un jāpārņem galvenie ieroču dezaktivēšanas principi, kas noteikti ANO Protokolā.

Juridiskais pamats

EK Līguma 95. pants.

Subsidiaritātes princips

Komisijas darbība ir pamatota ar protokola parakstīšanu, kurā, protams, ietilpst starptautiskās saistības, kas jāievēro.

Proporcionalitātes princips

Ierosinātie grozījumi attiecas vienīgi uz protokola noteikumu iekļaušanu direktīvā.

Šo tehnisko grozījumu izraisītais finanšu un administratīvais apgrūtinājums ir ārkārtīgi neliels.

Tā kā attiecīgo ieroču marķējumu praksē jau nodrošina uzņēmēji, un uzskaites žurnāli vairumā gadījumu tiek vesti elektroniski; vispārējos dezaktivācijas principos paredzēta liela piemērojamo metožu izvēle, un piemērojamās sankcijas nosaka, neietekmējot budžetu.

Instrumentu izvēle

Piedāvātais(-ie) instruments(-i): direktīva.

Tā kā sākotnējais tiesību akts, kas jālabo, ir direktīva, tad atbilstoši paralēlo formu principam tiesību akts, ar kuru jāveic grozījumi, arī ir direktīva.

Izvēloties citu Kopienas instrumenta formu vai atstājot dalībvalstu ziņā tiesību aktos ieviest attiecīgos grozījumus, direktīvai būtu atņemta tās būtības daļa un mazinātos tās atbilstība un ticamība.

Turklāt nav pieļaujams, ka Kopiena, kas ir protokola līgumslēdzēja puse, to neiekļauj savā iekšējā tiesību sistēmā.

IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikums neietekmē Kopienas budžetu.

PAPILDU INFORMĀCIJA

Vienkāršošana

Obligātā prasību veikt atbilstošu marķējumu un minimālā uzskaites žurnālu glabāšanas laika pagarināšana valsts iestādēm Eiropas Savienības līmenī jo īpaši nodrošina direktīvā noteikto ieroču vieglāku izsekojamību.

Spēkā esošo tiesību aktu atcelšana

Nav cits spēkā esošs tiesību akts, kas būtu jāatceļ.

Priekšlikuma sīks skaidrojums pa nodaļām vai pa pantiem atrodams 3. punktā „Priekšlikuma juridiskie faktori, ierosinātās rīcības kopsavilkums”.

Se retrouve dans la partie 3) "éléments juridiques de la proposition, résumé des mesures proposées".

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVAI

ar ko groza Padomes Direktīvu 91/477/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 95. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu³,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu⁴,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru⁵,

tā kā:

- (1) Padomes 1991. gada 18. jūnija Direktīva 91/477/EEK par ieroču iegādes un glabāšanas kontroli⁶ ir iekšējā tirgus papildu pasākums. Direktīva veido līdzsvaru starp saistībām nodrošināt zināmu šaujamo ierociņu pārvietošanas brīvību Kopienas iekšējā telpā un nepieciešamību ierobežot šo brīvību ar noteiktām drošības garantijām, kas ir piemērotas šāda veida izstrādājumiem.
- (2) Saskaņā ar Padomes 2001. gada 16. oktobra Lēmumu 2001/748/EK par Apvienoto Nāciju Organizācijas Protokola par šaujamo ierociņu, to daļu, detaļu un munīcijas nelikumīgu ražošanu un tirdzniecību, kas pievienots Konvencijai pret transnacionālo organizēto noziedzību, [Apvienoto Nāciju Organizācijas Protokols par šaujamo ierociņu, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegālas izgatavošanas un aprites apkarošanu] parakstīšanu Eiropas Kopienas vārdā⁷ Komisija ir parakstījusi minēto protokolu (turpmāk tekstā „protokols”) Kopienas vārdā.
- (3) Ņemot vērā Kopienas pievienošanas protokolam, ir jāveic grozījumi dažos Direktīvas 91/477/EEK noteikumos. Ir jānodrošina atbilstoša, efektīva un ātra to starptautisko saistību piemērošana, kam ir ietekme uz direktīvu.
- (4) Tādējādi šīs direktīvas nolūkiem ir jāprecizē šaujamo ierociņu, to detaļu, sastāvdaļu, un munīcijas nelegālas izgatavošanas un aprites jēdzieni.

³ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁴ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁵ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁶ OV L 256, 13.9.1991., 51. lpp.

⁷ OV L 280, 24.10.2001., 5. lpp.

- (5) Turklāt protokolā ir noteikta prasība marķēt ieročus to izgatavošanas brīdī, un tad, kad notiek šaujamo ieroci nodošana no valsts krājumiem pastāvīgā privātpersonas lietošanā, turpretim Direktīvā 91/477 ir sniegta tikai netieša norāde uz nepieciešamību veikt marķēšanu.
- (6) No otras puses, šaujamo ieroci uzskaites žurnālu glabāšana jāpagarina līdz vismaz 10 gadiem, kā tas paredzēts protokolā.
- (7) Turklāt ir jānorāda, ka tās brokeru un brokeru prakses darbības, kas minētas protokola 15. pantā, pilnībā atbilst direktīvā sniegtajai tirgotāja definīcijai.
- (8) Protokolā izvirzīta prasība dažos smagos gadījumos piemērot kriminālsankcijas un ieroci konfiskāciju. Tāpēc direktīvā paredzētie sodi ir jāpastiprina.
- (9) Saistībā ar šaujamo ieroci deaktivēšanu direktīvas I pielikuma III punkta a) apakšpunktā ir veikta norāde uz valsts tiesību aktiem. Protokolā ir izklāstīti šaujamo ieroci deaktivēšanas sīki izstrādāti vispārīgie principi. Tādējādi ir jāpapildina direktīvas I pielikums.
- (10) Atbilstīgi ir jāgroza Direktīva 91/477/EEK,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 91/477/EEK groza šādi:

- 1) Direktīvas 1. pantu pēc 2. punkta papildina ar šādiem diviem jauniem punktiem:

„3. Šajā direktīvā „nelegāla izgatavošana” ir šaujamo ieroci, to detaļu, sastāvdaļu vai munīcijas izgatavošana vai montāža:

 - no nelegālā aprītē iegūtām detaļām un sastāvdaļām;
 - bez licences vai atļaujas, ko saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir izsniegusi tās dalībvalsts kompetenta iestāde, kurā tiek veikta izgatavošana vai montāža; vai
 - izgatavošanas laikā neveicot šaujamo ieroci marķēšanu saskaņā ar 4. panta 1. punktu.

4. Šajā direktīvā „nelegāla aprīte” ir šaujamo ieroci, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas iegādāšanās, realizēšana, piegāde, pārvadāšana vai pārsūtīšana no vienas dalībvalsts teritorijas vai cauri tās teritorijai uz citas dalībvalsts teritoriju, ja viena no iesaistītajām dalībvalstīm to nav atļāvusi atbilstīgi šīs direktīvas noteikumiem vai ja šaujamo ieroci nav marķēti saskaņā ar 4. panta 1. punktu.”
- 2) Direktīvas 4. pantu aizstāj ar šādu pantu:

„1. Lai identificētu un izsekotu katru šaujamo ieroci, dalībvalstis pieprasa, lai tā izgatavošanas procesā dalībvalstis vai nu izvirza prasību pēc īpaša marķējuma, kurā būtu norādīts izgatavotāja nosaukums, izgatavošanas valsts vai vieta un sērijas

numurs, vai arī saglabā jebkuru īpašu, viegli lietojamu marķējumu, ko veido ģeometriski simboli kopā ar ciparu vai burtciparu kodu, un kas visām dalībvalstīm ļauj viegli identificēt izgatavošanas valsti.

Turklāt dalībvalstis nodrošina, lai brīdī, kad notiek šaujāmieroča nodošana no valsts krājumiem pastāvīgā privātpersonas lietošanā, šis šaujāmieročis būtu marķēts ar atbilstošu, īpašu marķējumu, kas atļauj visām dalībvalstīm ātri identificēt nodošanas valsti.

2. Attiecībā vismaz uz A un B kategoriju katra dalībvalsts pakļauj tirgotāja darbību tās teritorijā tādiem nosacījumiem, kā atļaujas saņemšana, pamatojoties vismaz uz vienu tirgotāja privātās un profesionālās godprātības pārbaudi. Juridiskas personas gadījumā pārbauda personu, kas vada uzņēmumu. Attiecībā uz C un D kategoriju katra dalībvalsts, kas nepakļauj tirgotāja darbību atļaujas saņemšanai, to pakļauj deklarēšanai.

3. Katram tirgotājam ir jāved uzskaites žurnāls, kurā reģistrē informāciju par visiem A, B un C kategorijas šaujāmieročiem, kurus tas saņēmis un pārdevis, iekļaujot ziņas, kas ļautu ieroci identificēt, jo īpaši tipu, ražotāju, modeli, kalibru un sērijas numuru, kā arī piegādātāja un pircēja vārdu un adresi. Tirgotājs uzskaites žurnālu saglabā piecus gadus, pat ja viņš savu darbību jau ir beidzis. Katra dalībvalsts nodrošina šādas informācijas saglabāšanu vismaz desmit gadus.”

3) Direktīvas 16. pantu aizstāj ar šādu pantu:

„1. Dalībvalstis pieņem noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šīs direktīvas noteikumu īstenošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.

Šīs direktīvas kontekstā dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai par noziedzīgiem nodarījumiem atzītu šādas apzināti izdarītas darbības:

- šaujāmieroču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegāla izgatavošana,
- šaujāmieroču, to detaļu, sastāvdaļu un munīcijas nelegāla aprīte,
- direktīvas 4. panta 1. punktā noteiktā šaujāmieroču marķējuma (marķējumu) viltošana vai nelegāla izdzēšana, noņemšana vai pārveidošana.

Šādu darbību mēģinājumi, piedalīšanās vai mudināšana uz piedalīšanos tajās arī ir jāuzskata par noziedzīgu nodarījumu, ja tās veic apzināti.

Šādi nodarījumi jā soda ar konfiskāciju, kā tas paredzēts 2. pantā Padomes 2005. gada 24. februāra Pamatlēmumā 2005/212/JAI par noziedzīgi iegūtu līdzekļu, nozieguma rīku un īpašuma konfiskāciju.

2. Dalībvalstis par šiem 1. punktā minētajiem noteikumiem paziņo Komisijai, vēlākais, līdz šīs direktīvas 2. pantā norādītajam datumam un nekavējoties ziņo tai par visiem turpmākiem noteikumu grozījumiem.”

4) Direktīvas I pielikumu groza šādi:

a) tās III punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šo:

„a) ir padarīti pastāvīgi nelietojami ar deaktivēšanas palīdzību, nodrošinot, ka visas šaujamočā galvenās daļas ir padarītas neatgriezeniski nelietojamas un nenozemamas, neaizvietojamas vai maināmas tādā veidā, kas nodrošinātu iespēju kaut kādā veidā reaktivēt minēto šaujamočā.”

b) pēc pirmās daļas iekļauj šādu daļu:

„Dalībvalstis veic pasākumus, lai kompetenta iestāde pārbaudītu a) apakšpunktā minētos deaktivēšanas pasākumus un lai nodrošinātu šaujamočā izmaiņu neatgriezeniskumu. Dalībvalstis pēc šīs pārbaudes izsniedz izziņu vai dokumentu, ar kuru tiek apstiprināta šaujamočā deaktivēšana, vai arī skaidri saredzamu marķējumu uz minētā šaujamočā.”

2. pants

1. Dalībvalstīs normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, stājas spēkā vēlākais līdz [...]. Dalībvalstis nekavējoties iepazīstina Komisiju ar minēto tiesību aktu noteikumiem un ar minēto aktu un šīs direktīvas noteikumu atbilstības tabulu.

Kad dalībvalstis pieņem šos tiesību aktus, tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Šādas atsauces pievienošanas kārtību nosaka dalībvalstis.

2. Dalībvalstis dara zināmus Komisijai valsts tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*